

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 62

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Γεώργιο Κατσαντώνη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1131/13.11.2017 Ερώτηση με θέμα:
«Περραιβία: μία αναξιοποίητη περιοχή αρχαιολογικού και πολιτισμικού πλούτου στο
Νομό Λάρισας»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 1131/13.11.2017 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Γεώργιου Κατσαντώνη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα έτη 1996-97 πραγματοποιήθηκαν από την ΙΕ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και την 7^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (νυν Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας) ανασκαφικές έρευνες στις πόλεις της Περραιβικής Τρίπολης, στις τρεις θέσεις Άζωρος, Σαραντάπορο και Πύθιο. Ειδικότερα:

1. Πύθιο.

Γύρω από το λόφο " Άγιοι Απόστολοι" στο Πύθιο, στις δυτικές υπώρειες του Ολύμπου, έχουν αποκαλυφθεί τρεις ναοί: Απόλλωνος Πύθιου, Ποσειδώνος Πατρώου και Αρτέμιδος. Οι ναοί χρονολογούνται στη ρωμαϊκή εποχή στα χρόνια του αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου, αλλά κάτω από την τελευταία οικοδομική φάση υπήρχε πρωιμότερη. Η θέση βρίσκεται εντός του Θεσσαλικού Ολύμπου, ο οποίος είναι κηρυγμένος ως αρχαιολογικός χώρος και ιστορικός τόπος με την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ15/21159/939/18.06.1987 ΥΑ, (ΦΕΚ 317/Β΄/24.06.87) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/ΤΑΧ/Φ43/99795/59972/6175/2396/16.4.2014 ΥΑ, (ΦΕΚ 144 / ΑΑΠ / 5.5.2014). Ειδικά ο ρωμαϊκός ναός του Απόλλωνα Πυθίου διαστάσεων 33X13μ. είναι χτισμένος πάνω σε πόδιο. Έχει πρόναο και σηκό. Στο περιορισμένο διασωθέν τμήμα του μαρμαροστρωμένου δαπέδου του σηκού, βρέθηκαν τμήματα δυο ακέφαλων λατρευτικών αγαλμάτων του θεού. Το ένα από αυτά φέρει στο βάθρο του την επιγραφή του καλλιτέχνη "Φιλήμων επιόησε". Κάτω από το δάπεδο βρέθηκαν επιγραφές και γλυπτά που προέρχονταν πιθανότατα από το αρχαιότερο ιερό.

Επίσης στο σημερινό νεκροταφείο του χωριού Πύθιο βρίσκεται ο ναός της Παναγίας, ο οποίος είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο σύμφωνα με την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/64990/1311/18.2.1994 ΥΑ, (ΦΕΚ 170/Β/17.3.1994). Είναι μια τρίκλιτη βασιλική με νάρθηκα και εξωνάρθηκα, κατάγραφη με τοιχογραφίες του 16ου, 17ου και 18ου αι. Η αποκατάσταση του ναού υλοποιήθηκε από την τότε 7^η Εφορεία Βυζαντινών

Αρχαιοτήτων μέσω του ΕΣΠΑ 2007-2013 και ο χώρος είναι επισκέψιμος έπειτα από συνεννόηση με την Εφορεία .

2. Αζωρος

Η δεύτερη πόλη της Περραιβικής Τρίπολης , η Αζωρος, βρίσκεται νοτιανατολικά της σημερινής ομώνυμης Κοινότητας, στον λόφο με την ονομασία "Καστρί" και σε απόσταση 18 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Περιλαμβάνει τις αρχαιολογικές θέσεις "Καστρί", "Άγιος Αθανάσιος", "Παλιοκκλήσι" και "Κοπάνα". Σε κάθε μία από τις θέσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν ανασκαφές από την ΙΕ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και την 7^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (και οι δύο μαζί αποτελούν την νυν ΕΦΑ Λάρισας) και βρέθηκαν ερείπια κτισμάτων που ανήκουν σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους.

Από την αρχαία Αζωρο, είναι ορατό σήμερα το οχυρωματικό τείχος της πόλης. Μετά από ευρύτατο καθαρισμό του τείχους στην ακρόπολη και κάτω πόλη, αποκαλύφθηκε με σωστική ανασκαφή ισχυρός πολυγωνικός αναλημματικός τοίχος του 5ου αι. π.Χ., μήκους 47 μ. και ύψους 1,50 - 2,50 μ., καθώς και ένας άλλος του 3ου αι. π.Χ. ο οποίος αντιστηρίζει ένα πλάτωμα – άνδρηρο, πάνω στο οποίο είχε θεμελιωθεί η αστική « έπαυλη του Νικάρχου». Η πολυτελής αυτή έπαυλη δεν έχει ερευνηθεί ακόμη. Ονομάστηκε έπαυλη του Νικάρχου, γιατί στο αίθριό της βρέθηκε στημένη στη θέση της μια μεγάλη επιγραφή – επιστολή του βασιλιά της Μακεδονίας Αντιγόνου Δώσωνος προς το βασιλικό επιστάτη της Περραιβικής Τρίπολης Νίκαρχο.

Στον ίδιο χώρο οι ανασκαφές στη θέση «Κοπάνα» αποκάλυψαν χριστιανικό ναό, μεσοβυζαντινής περιόδου και διάφορα κτίσματα σε βαθύτερα στρώματα. Ο ναός είναι μια τρίκλιτη βασιλική με νάρθηκα και διαστάσεις περίπου 14,5 Χ10 μ. με ημικυκλική κόγχη στα ανατολικά. Για την κατασκευή του χριστιανικού ναού χρησιμοποιήθηκε υλικό από αρχαίο ναό. Εσωτερικά και εξωτερικά του ναού βρέθηκαν 31 συνολικά ταφές της μεσοβυζαντινής περιόδου με πλούσια κτερίσματα.

Μετά το πέρας των ανασκαφών και με χρηματοδότηση από το Γ΄ ΚΠΣ, αναδείχθηκε η Περραιβική Τρίπολις και δημιουργήθηκαν τρεις νέοι επισκέψιμοι αρχαιολογικοί χώροι (Πύθιο, Αζωρος, Σαραντάπορο) στο Δ. Ελασσόνας, με κοινό εισιτήριο εισόδου από το 2013 . Επίσης εκδόθηκε και ενημερωτικό τρίπτυχο φυλλάδιο – αρχαιολογικός οδηγός με τον τίτλο «Περραιβική Τρίπολις» από την τότε ΙΕ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, ενώ οι αρχαιολογικοί χώροι είναι επισκέψιμοι έπειτα από συνεννόηση με την Εφορεία. Η πρόσβαση στους αρχαιολογικούς χώρους γίνεται οδικώς, όπως αναφέρεται και στον «Κόμβο ΟΔΥΣΣΕΥΣ» του ΥΠΠΟΑ στην ηλεκτρονική σελίδα http://odysseus.culture.gr/h/3/gh355.jsp?obj_id=6766

Η θέση της Θεσσαλικής Δωδώνης καθώς και των ανακτόρων του Πηλέα και του Αχιλλέα δεν έχουν εντοπιστεί στους παραπάνω ανασκαμμένους αρχαιολογικούς χώρους, ούτε και ταυτίζονται με κάποια άλλη θέση της περιοχής, όπως προκύπτει από επιφανειακές έρευνες της Εφορείας.

Οι παραπάνω χώροι έχουν ήδη αναδειχθεί στο πλαίσιο προηγούμενων Προγραμματικών Περιόδων. Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ΠΕΠ Θεσσαλίας, στις δύο προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους Γ΄ ΚΠΣ και ΕΣΠΑ 2007-2013, υλοποιήθηκαν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας (πρώην ΙΕ΄ ΕΠΚΑ και 7^η ΕΒΑ) τα ακόλουθα έργα στην περιοχή της αρχαίας Περραιβίας:

Μέσω του Γ΄ ΚΠΣ

1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΕΡΡΑΙΒΙΚΗΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ, με προϋπολογισμό 880.410,86 €

2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΖΩΡΟΥ - ΜΗΛΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ, με προϋπολογισμό 158.180,20 €

Μέσω του ΕΣΠΑ 2007-2013

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι. Ν. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΥΘΙΟΥ Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ, με προϋπολογισμό 466.882 €

Επιπλέον σας ενημερώνουμε ότι οι χώροι είναι επισκέψιμοι στο κοινό και προς την κατεύθυνση αυτή η Εφορεία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια με το υπάρχον δυναμικό της. Συγκεκριμένα η Εφορεία εκπονεί μελέτη πρόσβασης στον αρχαιολογικό χώρο της Αζώρου, η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσής της, καθώς και μελέτη ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της περιοχής, ανάμεσα στους οποίους

συγκαταλέγεται και το Καστρί Δολίχης. Εκεί αποκαλύφθηκε οχυρωμένος οικισμός παλαιοχριστιανικής εποχής, έκτασης 13 στρεμμάτων, όπου μεταξύ άλλων ήρθαν στο φως τρεις χριστιανικές βασιλικές, μία εντός και δύο εκτός της οχύρωσης, για τον οποίο (οικισμό) έχει ήδη εκπονηθεί μελέτη ανάδειξής του.

Με την ολοκλήρωση των παραπάνω μελετών, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας εκτιμά ότι θα μπορέσει να υποβάλει προτάσεις, για περαιτέρω ανάδειξη των χώρων της περιοχής Ελασσόνας στο νέο ΕΣΠΑ 2014-2020. Προτίθεται επίσης να συνεργαστεί με την τοπική αυτοδιοίκηση για τη βελτίωση των οδικών προσβάσεων στους αρχαιολογικούς χώρους.

Τέλος, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, στο Ε.Π. «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση», σχεδιάζεται από την ΕΦΑ Λάρισας η εκπόνηση και υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος με θέμα τον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Περραιβίας, με στόχο τόσο ο τοπικός πληθυσμός όσο και οι επισκέπτες να κατανοήσουν, αφομοιώσουν και εξοικειωθούν με τα προαναφερθέντα έργα συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της περιοχής.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΕΦΑ Λάρισας
2. ΕΔΕΠΟΛ

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Μάκα Χαρίκλεια